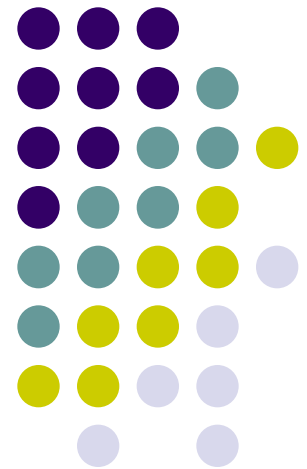

Fakultní učitel? Supervizor? Mentor?

Několik poznámek k vedení pedagogických praxí.

Michaela Píšová

Zpracovala: B. Mojžíšová

Bílá kniha, 2000, s.29

„Realizace změny ve vzdělávání není možná bez aktivní spolupráce a přímé účasti učitelů i všech ostatních pedagogických pracovníků.“

Předpokladem i prostředkem k transformaci našeho vzdělávacího systému je změna učitele. Z hlediska učitelské profese se jedná o posun od „modelu minimálních kompetencí“ k „modelu široké profesionality“

Základním nástrojem profesního růstu učitele a rozvoje jeho učitelské kompetence je profesní (sebe)reflexe.

Změny v přípravném vzdělávání učitelů

- Navýšení časové dotace (*Bílá kniha- 10-12% z celkového časového fondu stud. programů*)
- Efektivní využití času
- Posun ve spolupráci školy a univerzity (*tj. spolupráce studenta učitelství se zkušeným učitelem z praxe.*)

Fakultní učitel X Supervizor X Mentor

Fakultní(cvičný)učitel: Pojem používaný v současnosti v české odborné literatuře, nekompatibilní se zahraniční literaturou. Termín není nositelem nového obsahu.

Supervizor: Reflektuje spíše akademický model učitelské přípravy. Ten kdo vede má „super vizi“, zná cíl i jak ho dosáhnout.

Mentor

Původ termínu hledáme v Homérově postavě Mentora, kterému Odysseus svěřil svého syna Telemacha. Mentor byl otcovskou postavou, dosažitelným poradce, důvěryhodným rádčem.

V reflektivním modelu učitelské přípravy je tento model v mnohém zachován, mentor je „moudrým rádčem“, průvodcem studenta-budoucího učitele na cestě k profesnímu růstu.

Role mentora

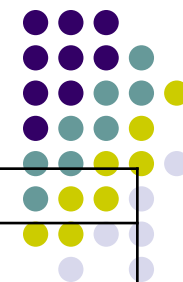
- Jasnou definici pro roli mentora dnes v literatuře nenajdeme.
- Současné pokusy o definici lze rozdělit do dvou skupin, kde první zdůrazňují pouze profesní růst studenta učitelství, druhý klade vedle toho ještě důraz na osobnostní rozvoj.

Základní dimenze role mentora:

- **Strukturní**-Vztahuje se k hledání a zajišťování nejlepších podmínek pro profesní učení.
- **Podpůrná**-Týká se osobnostních aspektů(Vztah mentor-student, redukce stresu...)
- **Profesní**-Rozvoj učitelské kompetence budoucího učitele.

Model procesu mentorování:

ROLE	DIMENZE	PODROLE	STRATEGIE	
Mentor	Strukturní	Plánovač Organizátor Vyjednaváč Uvádějíci	Vyjednávání, Informování	
	Podpůrná	Hostitel, Přítel, Kolega	Povzbuzování, Chvála, Humor	
	Profesní		Školitel	Demonstrace, komentování, navrhování, koučování konfrontování
			Školitel nebo vychovatel	Spolupráce, Přesvědčování, Vysvětlování
			Vychovatel	Diskuse, generalizace, reflektování, dotazování
			Hodnotitel	Pozorování, zaznamenávání, formalizace poskytování zpětné vazby

Styly vedení:

- **Direktivní**
- **Alternativní**
- **Nedirektivní**

Závěrem

- Podmínkou efektivity pedagogické praxe je její vedení mentorem.
- Mentorování je specifická činnost vyžadující speciální přípravu. Žádný učitel by bez této přípravy neměl studenta vést.
- Mentor je v přípravě budoucích učitelů rovnocenným partnerem vysokoškolských profesorů.

Proto je třeba:

- Zavést a systematizovat přípravu mentorů.
- Vypracovat standard přípravy mentorů, nástroje ověřování jeho dosažení a formu certifikace
- V rámci systému kariéerního růstu učitele uznávat tuto specifickou kvalifikaci.
- Zvýšit profesní status mentora, jeho prestiž a umožnit její finanční ohodnocení

Diskuse:

- Jaký je Váš pohled na současnou úroveň vedení odborných praxí na škole?
- Funguje u nás v současnosti propracovaný systém mentorování?
- Je podle Vás třeba speciální příprava mentora?

ZKUŠENOSTI MENTORŮ A UČITELŮ V PROJEKTU

„Diferenciace- zavádění nových metod a forem práce na II. stupni ZŠ s využitím mentorské podpory“

<http://www.ucitelske-listy.cz/2010/02/mirka-skardova-zkusenosti-mentoru.html>

Použit literatura:

Pířová M.: Fakultní učitel? Supervizor?
Mentor? , Pedagogická orientace, 2001.s. 27-
32.

Děkuji za pozornost

